

208

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 26 maja 1959 r.

w sprawie zwalczania gruźlicy bydła.

Na podstawie art. 29 i 109 przepisów z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. z 1927 r. Nr 77, poz. 673, Nr 114, poz. 975, z 1928 r. Nr 26, poz. 229, z 1932 r. Nr 26, poz. 229, Nr 60, poz. 573 i Nr 67, poz. 622, z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1938 r. Nr 27, poz. 245, z 1948 r. Nr 49, poz. 373 i z 1951 r. Nr 1, poz. 4) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o organie administracji prezydium wojewódzkiej lub powiatowej rady narodowej, należy przez to rozumieć organ tego prezydium właściwy w zakresie weterynarii.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o prezydiach wojewódzkich rad narodowych, należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw,
- 2) o prezydiach powiatowych rad narodowych, należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast stanowiących powiaty oraz prezydium dzielnicowych rad narodowych miast wyłączonych z województw.

II. Obowiązek zgłaszania gruźlicy płuc, wymienia i narządów płciowych bydła oraz postępowanie po stwierdzeniu tej choroby.

§ 2. Do zaraźliwych chorób zwierzęcych podlegających obowiązkowi zgłaszania w myśl art. 20 przepisów z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Nr 77, poz. 673 z późniejszymi zmianami) wlicza się wszelkie postacie gruźlicy płuc, wymienia oraz narządów płciowych bydła ujawnione u żywych zwierząt.

§ 3. W razie zachorowania bydła na gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych, jak również w razie wystąpienia objawów wzbudzających podejrzenie zachorowania bydła na tę chorobę, właściciel (posiadacz, użytkownik) zwierzęcia powinien równocześnie ze zgłoszeniem choroby (§ 2) odosobnić to zwierzę od innych zwierząt i nie wyprowadzać go poza obręb gospodarstwa.

§ 4. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej po otrzymaniu zgłoszenia lub po powzięciu w inny sposób wiadomości o gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych bydła albo o podejrzeniu o tę chorobę ustala przez powiatowego lekarza weterynarii stan rzeczy na miejscu. W razie stwierdzenia gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych bydła albo jej podejrzenia powiatowy lekarz we-

teryarii zbada całe pogłowie bydła podejrzanej zagrody, a w razie konieczności prześle do pracowni rozpoznawczej próby wykrztusiny z płuc lub próby mleka albo nasienia lub wydzielinę z dróg rodnych.

§ 5. 1. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej zarządzi odosobnienie, oznakowanie i zabicie bydła, u którego stwierdzona została gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych, a także zakaze wyprawdzania takiego bydła poza obręb gospodarstwa z wyjątkiem przewozu do rzeźni.

2. W razie stwierdzenia podejrzenia gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych organ, o którym mowa w ust. 1, zarządzi odosobnienie i oznakowanie bydła podejrzanego o tę chorobę oraz zakaze wyprawdzania go poza obręb gospodarstwa z wyjątkiem przewozu do rzeźni.

3. Sposób znakowania bydła chorego lub podejrzanego o gruźlicę określią odrębne przepisy.

§ 6. 1. Mleko krów, u których stwierdzono gruźlicę wymienia lub podejrzenie tej choroby, powinno być natychmiast po udoju zniszczone.

2. Mleka krów, u których stwierdzono gruźlicę płuc lub narządów płciowych albo podejrzenie tej choroby, nie wolno użytkować lub dopuszczać do obrotu przed dostatecznym wyjalowaniem.

3. Naczynia używane do mleka pochodzącego od krów, u których stwierdzono gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych albo podejrzenie tej choroby, należy po każdorazowym użyciu oczyścić i odkazić przez wygotowanie w wodzie, poddanie działaniu pary wodnej lub przez użycie bezwonných środków odkażających.

§ 7. Powiatowy lekarz weterynarii powinien pouczyć właściciela (posiadacza, użytkownika) zwierzęcia oraz osoby zajmujące się oprząaniem bydła o niebezpieczeństwie przenoszenia się gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych z bydła na ludzi oraz wskazać, jakie środki ostrożności należy zastosować przy stykaniu się z bydlętem chorym, jak również podejrzanym o gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych.

§ 8. 1. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej może na prośbę właściciela (posiadacza, użytkownika) zwierzęcia odroczyć zabicie bydła chorego na gruźlicę płuc lub narządów płciowych na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, jeżeli wymagają tego względy gospodarcze i nie zachodzi niebezpieczeństwo rozszerzenia się gruźlicy wskutek odroczenia zabicia.

2. Za zezwoleniem powiatowego lekarza weterynarii właściciel (posiadacz, użytkownik) zwierzęcia może poddać ubojowi w rzeźni bydło chore, jak również podejrzanе o gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych.

3. Jeżeli zwierzę chore na gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych ma być zabite (poddane ubojowi) na obszarze innego powiatu, należy zawiadomić uprzednio właściwy organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej w celu zbadania zwierzęcia po uboju.

§ 9. Pomieszczenia, w których znajduje się lub znajdowało się bydło chore lub podejrzanе o gruźlicę płuc, wymienia lub narządów płciowych, podlegają stosownie do zarządzenia powiatowego lekarza weterynarii oczyszczeniu i od-

każeniu wraz z nawozem, narzędziami i przedmiotami, mającymi styczność ze zwierzętami chorymi lub podejrzanymi.

§ 10. W razie ustania podejrzenia gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych należy wydane zarządzenia uchylić.

III. Powszechne badania bydła na gruźlicę we wszelkich postaciach i jej zwalczanie.

§ 11. Organy administracji prezydiów wojewódzkich rad narodowych zarządzają badanie przez państwowych lekarzy weterynarii wszystkiego bydła na gruźlicę we wszelkich jej postaciach oraz rejestrację i oznakowanie bydła chorego na gruźlicę na obszarze województw lub powiatów, których wykaz ustala corocznie Minister Rolnictwa w drodze zarządzenia publikowanego w Monitorze Polskim.

§ 12. 1. W razie stwierdzenia u bydła podczas badania przez państwowych lekarzy weterynarii gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych należy postąpić zgodnie z przepisami §§ 4—9.

2. W razie podejrzenia gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych albo stwierdzenia u bydła innych postaci gruźlicy niż gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych, organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej zarządzi zabicie bydła. Właściciel (posiadacz, użytkownik) obowiązany jest doprowadzić zwierzę podlegające zabiciu do wyznaczonego przez ten organ punktu skupu i przekazać do uboju jednostkom uspołecznionym prowadzącym skup zwierząt rzeźnych.

3. W przypadku określonym w ust. 2 pomieszczenia, w których znajdowało się chore bydło, powinny być oczyszczone i odkazone w sposób przewidziany w § 9.

4. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na:

- 1) odroczenie na okres nie dłuższy niż trzy miesiące zabicia bydła, o którym mowa w ust. 2,
- 2) przeprowadzenie takiego bydła na obszar województwa (powiatu) nie objętego wykazem ustalonym przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11.

IV. Zwalczanie gruźlicy bydła w państwowych gospodarstwach rolnych.

§ 13. Postępowanie określone w §§ 11 i 12 nie ma zastosowania do bydła należącego do państwowych gospodarstw rolnych. Jednakże organ administracji prezydium wojewódzkiej rady narodowej może za zgodą jednostek organizacyjnych, którym państwowe gospodarstwa rolne są bezpośrednio podporządkowane, zarządzić stosowanie przepisów §§ 11 i 12 także do bydła należącego do tych gospodarstw.

§ 14. W państwowych gospodarstwach rolnych na obszarze całego kraju bydło podlega badaniu na gruźlicę. Badania te przeprowadzają państwowi lekarze weterynarii na zarządzenie organu administracji prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 15. Bydło dotknięte gruźlicą w innej postaci niż gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych należy oznakować i umieścić w oddzielnym pomieszczeniu, a jeżeli nie jest

to możliwe ze względów gospodarczych, należy je w inny sposób oddzielić od bydła wolnego od gruźlicy.

§ 16. 1. Bydło w wieku do półtora roku życia (cielęta, jałowizna itp.) dotknięte gruźlicą w innej postaci niż gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych należy przekazać na ubój.

2. Bydło w wieku do półtora roku życia wolne od gruźlicy powinno przebywać w oddzielnym pomieszczeniu, a wychów tego bydła powinien odbywać się w sposób zabezpieczający je przed zachorowaniem na gruźlicę.

3. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej może zezwolić na wyjątki od przepisów ust. 1 pod warunkiem, że zostanie zastosowane postępowanie, które nie spowoduje zakażenia gruźlicą bydła wolnego od tej choroby.

§ 17. Bydło w wieku powyżej półtora roku życia dotknięte gruźlicą w innej postaci niż gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych należy po jego gospodarczym wykorzystaniu przekazać na ubój.

§ 18. Mleko pochodzące od krów dotkniętych gruźlicą w innej postaci niż gruźlica płuc, wymienia lub narządów płciowych może być użyte do żywienia zwierząt tylko po dostatecznym wyjałowieniu.

§ 19. Pomieszczenia, w których przebywa bydło znajdujące się w państwowych gospodarstwach rolnych nie uwolnionych całkowicie od gruźlicy bydła we wszelkich postaciach, podlegają co najmniej dwukrotnemu w ciągu roku oczyszczeniu i odkazaniu wraz z nawozem, narzędziami i przedmiotami, mającymi styczność z tym bydłem.

§ 20. 1. Wprowadzenie nowego bydła na obszar państwowego gospodarstwa rolnego może się odbywać tylko za zezwoleniem organu administracji prezydium powiatowej rady narodowej. Zezwolenie to może być wydane tylko pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez państwowego lekarza weterynarii, stwierdzającego wynik przeprowadzonego badania na gruźlicę u wprowadzonego bydła.

2. Zabronione jest wprowadzanie na obszar państwowego gospodarstwa rolnego bydła dotkniętego gruźlicą w wieku do półtora roku życia.

§ 21. Kierownicy państwowych gospodarstw rolnych obowiązani są prowadzić wykazy bydła, znajdującego się na obszarze gospodarstwa, do których państwowi lekarze weterynarii powinni wpisywać dane dotyczące przeprowadzonych badań na gruźlicę i ich wyniki.

§ 22. Państwowe gospodarstwo rolne, w którym trzykrotnie kolejne badanie na gruźlicę nie wykazało żadnej szkluki bydła chorej na gruźlicę, uważa się za uwolnione całkowicie od gruźlicy bydła we wszelkich postaciach.

§ 23. Przepisy §§ 13—22 stosuje się również do bydła nie należącego do państwowych gospodarstw rolnych, lecz utrzymywanego w obrębie tych gospodarstw.

V. Ochrona obszarów objętych powszechnym badaniem bydła na gruźlicę we wszelkich postaciach i jej zwalczaniem.

§ 24. 1. Na obszar województw (powiatów) objętych wykazami ustalonymi przez Ministra Rolnictwa stosownie do

§ 11 zakazane jest wprowadzanie bydła pochodzącego z obszarów nie objętych tymi wykazami.

2. Organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej może w uzasadnionych przypadkach zezwolić na wprowadzenie na obszar powiatu bydła pochodzącego z obszarów nie objętych wykazami pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez państwowego lekarza weterynarii i stwierdzającego, że bydło to jest wolne od gruźlicy.

3. Zakazany jest również na obszarze województw (powiatów) objętych wykazami ustalonymi przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11 obrót bydlęm bez przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez państwowego lekarza weterynarii stwierdzającego, że jest ono wolne od gruźlicy.

4. Zakazy, o których mowa w ust. 1 i 3, nie dotyczą bydła dostarczanego do rzeźni.

§ 25. Przy drogach na granicy województw (powiatów) objętych wykazami ustalonymi przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11 organy administracji, w których zarządzie drogi te się znajdują, umieszczają w miejscach widocznych tablice z wyraźnym i trwałym napisem „Obszar objęty powszechnym zwalczaniem gruźlicy bydła — wprowadzanie bydła bez zezwolenia wzbronione”.

§ 26. 1. Zabrania się:

- 1) wyprowadzania bydła poza obszar państwowego gospodarstwa rolnego nie uwolnionego całkowicie od gruźlicy bydła we wszelkich jej postaciach, znajdującego się na obszarze województwa (powiatu), objętego wykazem ustalonym przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11, z wyjątkiem wyprowadzania bydła do rzeźni,
- 2) krycia buhajami należącymi do gospodarstwa określonego w pkt 1 krów spoza obszaru tego gospodarstwa,
- 3) odstawiania nie wyjałowionego mleka z gospodarstwa określonego w pkt 1 do zakładów mleczarskich.

2. W uzasadnionych przypadkach organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej może zezwolić na wyjątki od przepisu ust. 1.

3. Naczynia służące do odstawy mleka pochodzącego z państwowego gospodarstwa rolnego określonego w ust. 1 pkt 1 powinny być oznakowane w sposób ustalony przez Ministra Rolnictwa i po każdorazowym użyciu oczyszczone i odkazane przez wygotowanie w wodzie, poddanie działaniu pary wodnej lub użycie bezwonných środków odkazających.

§ 27. Organ administracji prezydium wojewódzkiej rady narodowej wprowadzi obowiązek wyjaławiania mleka wydawanego do żywienia zwierząt we wszystkich lub niektórych zakładach mleczarskich, położonych na obszarze województwa (powiatu) objętego wykazem ustalonym przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11, jeżeli wprowadzenie takiego obowiązku jest możliwe ze względów gospodarczych.

§ 28. Na obszarze województw (powiatów) objętych wykazami ustalonymi przez Ministra Rolnictwa stosownie do § 11 organ administracji prezydium wojewódzkiej rady narodowej za zgodą i w sposób określony przez Ministra Rolnictwa może zarządzić dodatkowe badanie na gruźlicę co pewien okres czasu wszystkiego bydła w celu wykrycia utajonych ognisk tej choroby i niedopuszczenia do jej rozszerzenia.

VI. Odszkodowania.

§ 29. Za bydło zabite z powodu gruźlicy płuc, wymienia lub narządów płciowych na zarządzenie organu administracji prezydium powiatowej rady narodowej należy się od Państwa odszkodowanie w wysokości $\frac{4}{5}$ wartości szacunkowej, a za bydło zabite z powodu innych postaci gruźlicy — w wysokości pełnej wartości szacunkowej.

VII. Przepisy końcowe.

§ 30. Wyłącza się gruźlicę w postaci gruźlicy jelit od obowiązku zgłaszania przewidzianego w art. 20 przepisów z dnia 12 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

§ 31. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania przepisów z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. z 1928 r. Nr 19, poz. 167 i Nr 76, poz. 686, z 1933 r. Nr 7, poz. 45 i Nr 58, poz. 435, z 1936 r. Nr 50, poz. 360, z 1948 r. Nr 32, poz. 217 i z 1950 r. Nr 2, poz. 15) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 11 skreśla się wyrazy „gruźlicy bydła rogatego w postaci otwartej”;

- 2) w § 13 skreśla się wyrazy „i otwartej gruźlicy wymienia u krów”;
- 3) skreśla się przepisy działu g) „Gruźlica bydła rogatego w postaci otwartej” (§ 203—215 a);
- 4) w § 397 skreśla się wyrazy „Załącznik nr 5. Dobrowolne tłumienie gruźlicy”;
- 5) w załączniku nr 1 — „Przeprowadzanie sekcji” skreśla się przepisy podrozdziału g) „Gruźlica bydła rogatego” (§ 26);
- 6) w załączniku nr 2 — „Oczyszczanie i odkażanie przy zaraźliwych chorobach zwierzęcych” skreśla się przepisy podrozdziału g) „Otwarta gruźlica bydła rogatego” (§ 16);
- 7) w załączniku nr 3 — „Badania rozpoznawcze” skreśla się § 29 i § 38;
- 8) skreśla się przepisy załącznika nr 5 „Dobrowolne tłumienie gruźlicy”.

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: E. Ochab